

Raadsvoorstel

Vergadering van Gemeenteraad

Datum collegebesluit:	31 augustus 2021
Datum vergadering	2 november 2021
Voorstel van	Strik
Team	Sociale ontwikkeling
Portefeuillehouder	van der Veen
Onderwerp	Wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GR GGD HN); Veilig Thuis opnemen in de GR van de GGD HN
Openbaar	Ja

Publiekssamenvatting

De raad wordt gevraagd de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GR GGD HN) te wijzigen en in te stemmen om Veilig Thuis NHN onder te brengen binnen de GR GGD HN. Tevens wordt gevraagd akkoord te geven t.a.v. de nieuw opgestelde prestatie indicatoren.

Voorgesteld besluit

1. Akkoord te gaan met het voorstel voor wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GR NHN) en hiermee om Veilig Thuis op te nemen in de Gemeenschappelijke Regeling.

Inleiding

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Advies- en Meldpunten Kindermishandeling en de Steunpunten Huiselijk Geweld zijn samengegaan in Veilig Thuis-organisaties (artikel 4.1.1. Wmo 2015). De taak Veilig Thuis is vanaf 2015 belegd bij GGD Hollands Noorden via een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de 18 gemeenten in NHN.

In 2019 is in opdracht van de 18 deelnemende gemeenten deze huidige vorm geëvalueerd. Uit deze evaluatie kwam naar voren dat er met name op het gebied van sturing, afstemming en besluitvorming nadelen kleven aan de huidige situatie. [\[1\]](#) Op grond van artikel 1.2 van de DVO heeft het college op 3 december 2019 besloten om de DVO met een jaar te verlengen tot en met 31-12-2021 en in de tussentijdse periode een onafhankelijk onderzoek uit te laten voeren naar de gewenste organisatievorm. Bureau HHM heeft dit onderzoek uitgevoerd. Zij hebben geadviseerd op onze vraag naar de 'best governance' en waar VT op dit moment het best belegd kan worden, zodat onze inwoners de meest passende hulp krijgen bij huiselijk geweld in afhankelijkheidsrelaties en gemeenten zowel financieel als inhoudelijk meer grip krijgen.

Op 16 juni 2020 heeft uw raad input geleverd voor het HHM onderzoek. Voorts zijn middels regionale raadsbijeenkomsten op 10, 25 maart en 7 april 2021 de uitkomsten van het onderzoek van HHM en het advies om de taken van VT te borgen in de GR van de GGD HN nader toegelicht en gemotiveerd. [\[2\]](#)

Het algemeen bestuur van GGD Hollands Noorden heeft in zijn vergadering van 7 juli 2021 unaniem ingestemd met de gewijzigde tekst en besloten de wijzigingen van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden aan de deelnemers (gemeenten) aan te bieden ter besluitvorming.

Colleges zijn bevoegd tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling van de GGD HN na toestemming van de gemeenteraden. Uw raad kan deze toestemming slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (artikel 1 Wet gemeenschappelijke regelingen).

Om grip te blijven houden op de uitvoering van Veilig Thuis heeft het college op 10 augustus 2021 een aantal prestatie indicatoren voor Veilig Thuis vastgesteld (zie bijlage 5). Gemeenten hebben behoeften aan een kader waarbinnen zij kunnen sturen op het functioneren van Veilig Thuis en de effectiviteit van de keten. Met deze prestatie indicatoren kan de gemeente de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening monitoren met als doel deze prestaties te verbeteren.

De Regionale Raadscommissie Noordkop heeft op 23 september 2021 deze wijzigingen van de Gemeenschappelijk Regeling GGD HN besproken.

[\[1\] Evaluatie DVO begeleidingscommissie VT, 2019](#)

[\[2\] Beleggen en borgen taken Veilig Thuis Noord-Holland Noord, Bureau HHM, juni 2020](#)

Beoogd effect

- Voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling door een doorontwikkeling van VT NHN in de veiligheidsketen wat de dienstverlening aan de inwoners ten goede komt
- Versterken van de bestaande samenwerking tussen VT en de lokale toegang van de 18 gemeenten

Kader

Jeugdwet en Wmo

De taken van Veilig Thuis moeten voor 1 januari 2022 worden geborgd; de huidige 18 DVO's eindigen per 1 januari 2022 en kunnen niet meer verlengd worden. Door VT per 1 januari 2022 op te nemen in de GR kan de aanpak en samenwerking op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling onafgebroken worden voortgezet.

Argumentatie

De wijziging van de GR om Veilig Thuis hierin onder te brengen is niet in strijd met het recht of algemeen belang. Tevens zijn er een aantal inhoudelijke argumenten om de governance van Veilig Thuis te wijzigen, die bijdragen aan het algemeen belang:

1. VT in de GR GGD richt zich op de volle breedte van de aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (jeugd & volwassenen)

Onder de governance structuur van de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp richtte de aanpak zich vooral op jeugd. Andere vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties (bijvoorbeeld ouderenmishandeling) kwamen hierin minder tot hun recht.

2. De opname van VT NHN in de GR GGD HN bevordert de relationele continuïteit en inhoudelijke doorontwikkeling

Door de taken van Veilig Thuis in de GR GGD HN op te nemen wordt voorgebouwd op de relatie die er reeds is. Daarmee is er sprake van het behoud van relationele continuïteit en het voortzetten van de doorontwikkeling van VT NHN en de keten rondom huiselijk geweld en kindermishandeling wat de dienstverlening aan de inwoners ten goede komt..

3. Reductie van bestuurlijke drukte en complexiteit rondom beslispunten

De opname van VT NHN in de GR van de GGD HN draagt door de volgende zaken bij aan een reductie van bestuurlijke drukte en complexiteit:

- In het AB van de GGD wordt bij meerderheid van stemmen een beslissing genomen en is er in tegenstelling tot de huidige constructie geen unaniem akkoord van de 18 gemeenten nodig.
- Opname van VT in de GR GGD HN betekent dat alle bestuurlijke zaken, zoals kadernota, begroting, jaarrekening en andere besluiten via de reeds bestaande DB en AB structuur van de GGD verlopen.
- Raden hebben twee keer per jaar de gelegenheid om invloed hierop uit te oefenen via zienswijzen.

4. De taken van Veilig Thuis moeten voor 1 januari 2022 worden geborgd.

De huidige 18 DVO's verlopen per 01-01-2022, en zijn reeds eenmalig verlengd als tijdelijke oplossing vanwege het lopende onderzoek naar het meest passende juridische lichaam voor de borging van de taken van Veilig Thuis. Door VT per 01-01-2022 op te nemen in de GR van de GGD HN kan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling onafgebroken worden voortgezet.

Alternatieven

Door het college overwogen alternatieven

Omdat er geen landelijke kaders zijn opgesteld voor wat betreft de positionering van Veilig Thuis, worden VT-organisaties op verschillende manieren gepositioneerd. HHM heeft verschillende scenario's overwogen, waarbij argumenten als de reductie van bestuurlijke drukte, de consequenties van een mogelijke systeembreuk en de mogelijkheden die er zijn tot aansturing van VT afgewogen.

1. Continuering van de huidige situatie (18 afzonderlijke DVO's)

Het continueren van dit systeem leidt niet tot de gewenste reductie in bestuurlijke drukte en complexiteit in de besluitvorming en heeft weinig houvast geboden voor sturing. Het levert ook geen controle op de begroting op, in verband met het openeindekarakter van de taken.

2. Positionering van VT als zelfstandige organisatie

Als Veilig Thuis een zelfstandige organisatie wordt, moeten er extra middelen worden ingezet om VT los te weken van de GGD. In de huidige situatie maakt VT gebruik van het netwerk en verschillende logistieke aspecten (ICT, HRM, huisvesting) van de GGD HN.

3. Positionering van VT bij een andere partij.

Dit scenario kan ten koste gaan van de noodzakelijke doorontwikkeling van VT NHN en van de keten rondom huiselijk geweld en kindermishandeling. Het zou een systeembreuk teweegbrengen waarvoor nu geen aanleiding bestaat. Bovendien zou er sprake zijn van kapitaalvernietiging vanwege de tot nu toe gepleegde investeringen.

Maatschappelijk draagvlak

Dit voorstel is opgesteld in samenwerking en in afstemming met de GGD HN, Veilig Thuis NHN en de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp.

De gemeenteraden en raadscommissie Alkmaar hebben op verschillende momenten input geleverd door middel van interactieve (regionale) raadbijeenkomsten (respectievelijk 27 mei 2020, 16 juni 2020 (raadscommissie Alkmaar) en 7 april 2021).

Financiële consequenties

Financiële risico's

Zoals u bekend zijn de financiële risico's bij Veilig Thuis minder beïnvloedbaar en minder voorspelbaar dan bij andere taken van de GGD. De kosten van Veilig Thuis zijn grotendeels afhankelijk van het aantal meldingen dat binnenkomt en waarop Veilig Thuis haar dienstverlening wettelijk gezien moet inzetten. Het aantal diensten van Veilig Thuis is hierdoor grotendeels een gevolg van (nauwelijks te beïnvloeden) maatschappelijke ontwikkelingen en heeft in zekere zin een 'open eind'. Om dit mogelijke risico op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur van de GGD op 7 juli 2021 de opdracht gegeven aan het Dagelijks Bestuur hiervoor een voorstel te ontwikkelen. De uitwerking van dit voorstel, gedacht wordt aan een egalisatiereserve, die op verschillende wijze kan worden gevormd, wordt

binnen de bestaande kaders met inachtneming van de zienswijzen van de gemeenteraden, ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd.

Verdeelsleutel en gemeentelijke bijdrage

Het voorstel om Veilig Thuis onder te brengen in de GR GGD heeft geen financiële gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage. De gemeentelijke bijdrage voor Veilig Thuis blijft gebaseerd op de huidige verdeelsleutel (50% beschikbaarheid/inwonersaantallen en 50% gebruik/aantal casussen).

Communicatie

Na besluitvorming in de raad, wordt het college gevraagd in te stemmen met voorliggende wijziging van de Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden. Het college informeert de GGD Hollands Noorden. De wijziging treedt in werking op de dag na publicatie in het Gemeentebled. De gemeente Alkmaar draagt zorg voor de publicatie.

Realisatie van het besluit

De wijziging van de regeling is definitief indien twee derde van het aantal deelnemers dat tenminste twee derde van het aantal inwoners van het samenwerkingsgebied vertegenwoordigend hiertoe besluiten.

Bijlagen

1. Bijlage 1 Gemeenschappelijke regeling GGD HN (huidige regeling).pdf
2. bijlage 2 Gemeenschappelijke regeling GGD HN integrale tekst na wijziging.pdf
3. bijlage 3 Was-wordt lijst 4e wijziging GR GGD HN.pdf
4. 20210715_aanbiedingsbrief wijziging GR GGD HN.pdf
5. Prestatie-indicatoren Veilig Thuis 2021.docx

Concept Raadsbesluit

Vergadering van ...

**Wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GR GGD HN);
Veilig Thuis opnemen in de GR van de GGD HN**

De Gemeenteraad van de gemeente Schagen,

gelezen het voorstel van college van burgemeester en wethouders d.d. 31 augustus 2021

Jeugdwet en Wmo

besluit

1. Akkoord te gaan met het voorstel voor wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GR NHN) en hiermee om Veilig Thuis op te nemen in de Gemeenschappelijke Regeling.

Aldus besloten in de vergadering van...

De Gemeenteraad van de gemeente Schagen,